

Στο ρυθμό της κρίσης

«Πρέπει όλοι μας να βάλουμε ένα χεράκι, για να βγούμε απ' την κρίση!» «Η κρίση είναι υπόθεση όλων μας!» «Εμπρός λοιπόν να παλέψουμε όλοι μαζί, για να αντιμετωπίσουμε το εθνικό χρέος!» Αλληπάλληλα μηνύματα που τα ΜΜΕ επαναλαμβάνουν καθημερινά με τέτοια

συχνότητα και τόσο ευφάνταστους τρόπους, ώστε να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ότι κάθε Έλληνας έχει αφομοιώσει ότι η αντιμετώπιση του χρέους δεν είναι στοίχημα που πρέπει να κερδίσει η κυβέρνηση, αλλά ατομική του υποχρέωση.

Ποιος δε θυμάται το «Δήλωσέ το για να το σώσεις» ή το «Αγαπάς την Ελλάδα. Ζήτα απόδειξη». Εύστοχα σλόγκαν, με τα οποία μας βομβάρδιζαν επί μήνες μέχρι που αυτά εντυπώθηκαν στη μνήμη μας, όπως ακριβώς το είχαν σχεδιάσει οι εκάστοτε κυβερνώντες. Προφανώς οι μέθοδοι αυτές απέφεραν τα προσδοκώμενα έσοδα στα κρατικά ταμεία, γι' αυτό και οι κρατούντες κατέφυγαν για άλλη μια φορά σε αυτές.

Το σινεμά, τα ψώνια, το ταβερνάκι της γειτονιάς είναι πλέον απαγορευμένες απολαύσεις, όχι μόνο γιατί δεν υπάρχουν τα χρήματα, αλλά γιατί ένα απλό ξεστράτισμα της σκέψης, μια στιγμιαία

αναπόληση εκείνης της εποχής, που το να αποκτήσεις καινούργιο διαμέρισμα ή αυτοκίνητο δεν θεωρούνταν πολυτέλεια αλλά στοιχειώδες δικαίωμα, αρκεί για να ενεργοποιηθεί μέσα μας ένας αμείλικτος μηχανισμός ενοχών οδηγώντας μας στα πρόθυρα της κατάρτισης.

Το πνεύμα δεν υποτάσσεται, η ψυχή πάντοτε βρίσκει τρόπο να δραστηρεύει ακόμη κι απ' το πιο σκοτεινό κελί, κι αυτό είναι επικίνδυνο για την εύθραυστη πολιτική και κοινωνική σταθερότητα, στο βωμό της οποίας μας καλούν να θυσιάσουμε τις προσωπικές μας επιθυμίες και τα όνειρα μιας ολόκληρης ζωής και για να βεβαιωθούν ότι δεν θα παρεκκλίνουμε από το στόχο, επιστρατεύουν την τεχνική της πλύσης εγκεφάλου, στην οποία δίνουν επίφαση νομιμότητας στα πλαίσια του «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Σα να μη μας έφταναν τα προσωπικά μας χρέη, τα οποία ούτως ή άλλως δυσκολευόμαστε να αντιμετωπίσουμε - κυρίως έπειτα από την έλευση του ευρώ - διότι ακόμη και στην Ελλάδα της προηγούμενης δεκαετίας, της εποχής της τρυφηλότητας, οι μισθοί ουδεμία σχέση είχαν με αυτούς των Ευρωπαίων εταίρων μας, τώρα υποχρεούμαστε να λογοδοτήσουμε και να αποσβέσουμε κι αυτά που συσώρευσαν όλοι εκείνοι, στους οποίους εμπιστευθήκαμε το τιμόνι της χώρας.

Είναι άδικο να περικόπτουν τους μισθούς μας, για να αυξήσουν τη δανειοληπτική ικανότητα της χώρας. Είναι παράλογο να μας στερούν κεκτημένα θεσμικά δικαιώματα και παράλληλα να απαιτούν να επιδείξουμε ηρεμία και νηφαλιότητα. Είναι ανέντιμο να αξιώνουν από

εμάς να υποθηκεύσουμε το μέλλον των παιδιών μας, όταν αυτοί έχουν φροντίσει να εξασφαλίσουν το μέλλον των δικών τους παιδιών με παχυλούς τραπεζικούς λογαριασμούς και ασφαλείς επενδύσεις στο εξωτερικό. Είναι εγκληματικό να νομιμοποιούν με δημοσιονομικά τερτίπια τη μείωση των συντάξεων, που ήταν ούτως ή άλλως συντάξεις ντροπής, οδηγώντας, με τον τρόπο αυτό, την τρίτη ηλικία στην ανέχεια, την ηθική εξαθλίωση και σταδιακά τη σωματική εξόντωση. Σίγουρα δεν είμαστε εμείς οι υπεύθυνοι για τα οικονομικά και πολιτικά σκάνδαλα που αποκαλύπτονται καθημερινά και προκαλούν την οργή μας. Είμαστε όμως υπεύθυνοι στο βαθμό που αφεθήκαμε σε μια κατάσταση επίπλαστης οικονομικής ευφορίας, όπου όλοι είχαν πρόσβαση σε όλα τα αγαθά, ενώ γνωρίζαμε πολύ καλά ότι η χώρα μας δε διέθετε ούτε τις υποδομές ούτε το υπόβαθρο, για να υιοθετήσει αυτή τη νοοτροπία και για να υποστηρίξει τόσο φιλόδοξες προοπτικές.

Είμαστε σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνοι για όσα θα επιτρέψουμε να συμβούν από δω κι εμπρός. Εάν ο δικαιολογημένος θυμός μας υποκαταστήσει τη λογική και το μέτρο, εάν η δίψα μας για κοινωνική δικαιοσύνη ανοίξει την πόρτα στον κακό εκδικητικό εαυτό μας, τότε θα έχουμε τεράστιο μερίδιο στην τρέλα που θα επικρατήσει.

Όταν οι μισθοί κατακυλούν στα 500 και 700 ευρώ και τα βασικά έξοδα διαβίωσης υπερβαίνουν τις 2.000, όλοι γύρω μας στοχοποιούνται. Στόχος γίνεται ο συνάδελφος που παίρνει μεγαλύτερο μισθό, ο γείτονας που μπορεί να συντηρήσει ένα σπίτι, ο γνωστός που αγόρασε καινούργιο αυτοκίνητο, ο φίλος που καταφέρνει να πάει διακοπές, καθένας που μπορεί όσα δεν μπορούμε εμείς.

Σε αυτές τις εξαιρετικά δύσκολες στιγμές που δοκιμάζουν τις ψυχικές μας αντοχές, ας διατηρήσουμε την αξιοπρέπεια και τον αυτοσεβασμό μας. Ας διατηρήσουμε πάνω απ' όλα την ψυχραιμία μας. Ας αντισταθούμε στις

ακρότητες των ΜΜΕ, στα λεκτικά πυροτεχνήματα των πολιτικών και σε καθετί που θίγει την προσωπικότητα και προσβάλλει την αισθητική μας. Έχουμε ήδη νερώσει το κρασί μας κάνοντας πολλούς συμβιβασμούς, εκχωρώντας πολλά δικαιώματα που αποκτήθηκαν με αγώνες και θυσίες. Ας έχουμε τουλάχιστον την πολυτέλεια να κρατήσουμε τη συνείδησή μας πάνω από όλες αυτές τις μικρότητες, που όχι μόνο δεν εκτονώνουν την κατάσταση, αλλά επιπλέον μας φορτίζουν συναισθηματικά.

Η κυβέρνηση έχει αποδουθεί σε έναν αγώνα δρόμου με ισχυρούς αντίπαλους: το εθνικό χρέος, το ΔΝΤ, τα ξένα κέντρα αποφάσεων, τους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, αλλά ο αγώνας αυτός είναι άνισος - ελπίζω ειλικρινά όχι μάταιος - με συνέπεια να δημιουργείται μια επικίνδυνη ρευστότητα, την οποία πολλοί επιχειρούν να «αξιοποιήσουν» και σίγουρα όχι προς όφελος του ελληνικού λαού. Ας μην παρασυρόμαστε λοιπόν από αβίαστα συνθήματα κι εύκολες προτροπές. Ούτως ή άλλως εμείς θα κληθούμε να πληρώσουμε το κόστος των όποιων αποφάσεων. Ας φροντίσουμε να πάρουμε αποφάσεις που να αξίζουν τουλάχιστον τις θυσίες μας.

Οι διακοπές πλησιάζουν γι' αυτό θυμηθείτε ότι, παρά τη δεινή της οικονομική κατάσταση, η χώρα μας διαθέτει χιλιάδες φυσικές ομορφιές που μπορούν έστω και για λίγο να μας ταξιδέψουν μακριά από τη σκληρή καθημερινότητα. Ομορφιές που η παντοδύναμη τρόικα δεν μπορεί να μας στερήσει. Το ελληνικό τοπίο θα ηρεμήσει την ψυχή μας, θα κατευνάσει την οργή μας βοηθώντας μας να τοποθετήσουμε τα πράγματα στη σωστή τους διάσταση.

Καλό και ξέγνοιαστο καλοκαίρι σε όλους σας.

Δημήτριος Νίνος

Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας